

робочих місць, таким чином, сприяють росту економіки;

– країни: скорочується залежність країни від імпортованих енергоносіїв, а також зростає її конкурентоспроможність та авторитет її економіки, яка підтверджує свою ефективність;

– оточуючого середовища: завдяки інвестиціям у енергоефективність значно скорочуються викиди та забруднення навколишнього середовища;

– людей: врешті-решт, для людей це і сприятлива екологія, а значить і гарне здоров'я, і зміцнена економіка.

Плавуцька Г.Р.

студ. групи ОА-23

Науковий керівник – к.е.н., ст. викл. – Колещук О.Я.

## ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Необхідною умовою забезпечення функціонування кожного суб'єкта господарювання є основні засоби (ОЗ). Значний рівень фізичного зношення та морального старіння ОЗ підприємств є однією з основних проблем розвитку економіки України. Актуальністю дослідження є проблема оновлення, використання, розширення відтворення ОЗ, яка гостро стоїть перед суб'єктами господарювання. Метою дослідження є розгляд проблем оновлення ОЗ, пошуки їх вирішення, виявлення тенденцій у процесах використання та оновлення ОЗ підприємств України та розробка шляхів зменшення впливу негативних чинників у цих процесах. Суб'єкти господарювання за результатами діяльності залежать від забезпечення ОЗ, їх технічного стану та ефективності використання. Розвиток технологій змушує підприємства шукати можливості фінансування оновлення ОЗ, які при дефіциті фінансових ресурсів та високій вартості кредитування дозволяють використовувати альтернативні джерела фінансування.

Дану тематику досліджували такі науковці як: О.Амоша, Я. Витвицький, В.Геєць, О.Волков, М.Денисенко, А.Загородній, В.Козик, О.Кузьмін, П.Орлов, Й.Петрович, М.Сачко, Р.Фатхутдінов та інші.

Оновлення ОЗ підприємства проводиться у таких формах: шляхом заміни застарілих ОЗ, проведення їх капітального ремонту, модернізації тощо. Важливим є вибір кращої форми оновлення ОЗ з урахуванням технічного стану та інформації про: прогнозні витрати підприємства, пов'язані з ремонтом ОЗ; вартість придбання нових ОЗ; прогнозні витрати підприємства, пов'язані з модернізацією ОЗ; очікувані техніко-економічні показники експлуатації кожного елемента ОЗ після здійснення їх заміни, капітального ремонту чи модернізації. Процес управління оновленням ОЗ базується на вирішенні завдань, а саме: оцінювання технічного стану ОЗ; аналізування впливу технічного стану ОЗ на результати діяльності підприємства; діагностування технічного стану ОЗ; розроблення та

реалізація комплексу заходів щодо управління оновленням ОЗ.

Конкуренція товаровиробників нашо́вхує господарюючі суб'єкти застосовувати списання первісної вартості засобів праці для накопичення коштів, які в майбутньому вкладаються у придбання новішого обладнання, впровадження прогресивніших технологічних процесів. Терміни експлуатації обладнання мають бути оптимальними за мінімальним сукупним розміром щорічних амортизаційних відрахувань та середньорічних витрат на проведення ремонтних робіт .

Просте відтворення основних виробничих фондів здійснюється у двох формах: заміна фізично зношених та морально застарілих ОЗ; проведення капітального ремонту діючих засобів праці [1]. Формами розширеного відтворення ОЗ є: технічне переозброєння, реконструкція та розширення діючого підприємства, нове будівництво[5, с.90].

Ремонт – процес усунення тимчасового фізичного спрацювання ОЗ забезпечення постійної дієздатності протягом періоду експлуатації [2, с.80]. Модернізація виробничого устаткування означає вдосконалення для запобігання техніко-експлуатаційного старіння і підвищення параметрів до рівня сучасних вимог виробництва[3, с.272]. Заміна фізично спрацьованих і технічно застарілих засобів праці – елемент процесу відтворення ОЗ. Обсяг заміни має дорівнювати нормі амортизаційних відрахувань, за розширеного відтворення, враховуючи темпи щорічного збільшення обсягу ОЗ[4, с.241].

Ефективність суспільного виробництва визначається якісними характеристиками ОЗ, ступенем відповідності сучасним досягненням науки і техніки. Забезпечення якісних характеристик засобів праці потребує вчасної заміни застарілих ОЗ, подальше функціонування яких є недоцільне. Оновлення ОЗ підприємств у загальному розумінні можна трактувати як процес їх заміни та поліпшення для підвищення техніко–організаційного рівня виробництва та удосконалення техніко–технологічної бази підприємств. Технічний стан ОЗ підприємства є характеристикою їх виробничих та експлуатаційних параметрів.

*1. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства :[підручник] / С.Ф. Покропивний // – К.: КНЕУ. – 2000. – 528с. 2. Канторер С.Е. Амортизация и сроки службы основных фондов / С.Е. Канторер. – М.: Стройиздат, 1975. – 240с. 3. Аналіз вигод і витрат. Концепції і практика / Е.Е. Боардмен, Д.Х. Грінберг, Е.Р. Вайнінг, Д.Л. Веймер. – К.: АртЕк, 2003. – 568с. 4. Фінанси підприємства: Підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А.Гриню та ін. – К.:Київ, 2006.- 491с. 5. Цыгичко А.Н. Возмещение основного капитала как фактор экономического роста / А.Н. Цыгичко. – М.: Мысль, 1977. – 240с.*